

Visiedocument Het Stadspark

18 januari 2022

Toekomstbeeld

Stadspark volop in beweging!

Het Stadspark Veenendaal is het groene hart van de stad. Het is een levendige plek waar altijd iets te doen is. Het is een plek voor sporten, spelen, wandelen, ontspanning en ontmoeting.

Alle Veenendalers voelen zich er welkom. De één maakt een wandeling door het park, langs het water en door het voedselbos en drinkt daarna een kop koffie met appeltaart bij Paviljoen Groen. Een ander jocht door het park en doet een workout bij de calisthenics-toestellen. Kinderen spelen in de natuurspeeltuin en jongeren skaten op de skatebaan of freestylen door het freerun-parcours. Ouders van de jongste kinderen spreiden hun picknickkleed uit nabij de speeltuin en halen vers belegde broodjes en koffie-to-go bij Groen. De vissers vind je bij de Surfvijver, evenals baasjes met hun honden die daar een frisse duik mogen nemen (niet te dicht bij de visstek natuurlijk!). Een yogaklasje ontspant aan de ene kant van het grasveld en een bootcampclubje leeft zich uit aan de andere kant. Na de les ontmoeten ze elkaar en drinken een smoothie bij Groen op het terras.

Beleef het park

Je kunt in Het Stadspark vaak meedoen aan activiteiten en soms kleinschalige evenementen beleven. Alles wat in het park gebeurt, staat in het teken van natuur, gezondheid, bewegen en elkaar ontmoeten. Denk aan:

- Een markt met biologische streekproducten.
- Een stadssportdag waar Veense sportverenigingen zich presenteren met sporten en spellen.
- Een vis- en waterfestival.
- Een wandeling met gids van het IVN door het voedselbos en tips om zelf een eetbare tuin te maken (ook voor schoolklassen).
- Bouw een vogelhuisje of egelhuisje.
- Maak vetbollen en pindaslingers.

En meer... In elk seizoen valt er van alles in het Stadspark te beleven, ontdekken én proeven!

Inhoud

Stadspark volop in beweging!	2
1. Inleiding	4
2. Participatietraject	5
3. Referentiemodel	6
4. Visie	8
4.1 Groen	8
4.2 Water	8
4.3 Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS)	9
4.4 Horeca	9
4.5 Evenementen, groot en klein	10
4.6 Samenhang in Het Stadspark	10
4.7 Veiligheid en toegankelijkheid	11
4.8 Kaders voor de verdere ontwikkeling Stadspark	11
5. Nadere toelichting uitgangpunten	12
5.1 Referentiemodel als basis	12
5.2 Verbetering waterkwaliteit Surfvijver	12
5.3 Zelfstandige horeca in het Stadspark	13
5.4 Evenementen groot en klein	14
5.5 Groeneveldselaan als fietsstraat	15
5.6 Sociale veiligheid	16
6. Kostenraming	18
7. Vervolgstappen	19
Bijlagen	20
1. Participatieverslag Visie Stadspark	20
2. Referentiemodel met toelichting	20
3. Raming grootschalige reconstructie Stadspark Veenendaal	20
4. Plan van aanpak Surfvijver Veenendaal	20
5. Memo parkeerbehoefte en verkeersafwikkeling Stadspark/Surfvijsver	20
6. Memo Verkenning herinrichting Groeneveldselaan als fietsstraat	20
7. Gespreksnotitie marktconsultatie horeca in Het Stadspark	20
8. Verslag marktconsultatie horeca in Het Stadspark	20
9. Memo advies openbare verlichting t.b.v. Stadspark	20
Colofon	21

1. Inleiding

Het Stadspark wordt nu minder gebruikt, benut en beleefd dan mogelijk is; dit is een gemiste kans. Meerdere signalen vanuit de samenleving geven de wens weer om Het Stadspark meer tot zijn recht te laten komen. Bij de Programmabegroting voor 2020 is door de raad besloten om voor 2020 budget beschikbaar te stellen voor het verkennen van de mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de recreatieve functies van Het Stadspark, het evenemententerrein, de Surfvijver en directe omgeving en hierbij de huidige gebruikers te betrekken maar ook de algemene wensen van de inwoners in de toekomstvisie te verwerken om zo in co-creatie tot een optimaal plan te kunnen komen. Wens is Het Stadspark een park te laten zijn waar alle Veenendalers sporten, spelen, wandelen, genieten en elkaar ontmoeten. In dit document lichten we toe welke stappen zijn gezet om tot deze (globale) visie te komen, wat deze visie inhoudt en welke vervolgstappen wij adviseren.

Zo blikken we in hoofdstuk 2 eerst terug naar de inventarisatie die we in 2020 hebben uitgevoerd. In opdracht van de raad hebben we deze op participatieve wijze uitgevoerd. In hoofdstuk 3 beschrijven we de resultaten, zoals we deze hebben samengevat in het zogenaamde referentiemodel. Tijdens de beeldvormende avond op 31 augustus 2021 is een deel van deze resultaten al gedeeld. Op de raadsvergadering van 16 september is vervolgens meer tijd gevraagd om een aantal losse eindjes nog verder uit te zoeken. Dat hebben we gedaan. Met de informatie die we nu hebben, leggen we in hoofdstuk 4 de uitgangspunten voor de visie van het Stadspark op hoofdlijnen voor. Dit vraagt wel keuzes die we als stellingen hebben geïntroduceerd. Deze keuzes vormen in feite de kaders voor het ontwerpproces. In hoofdstuk 5 lichten we deze keuzes verder toe. Tenslotte vatten we in hoofdstuk 6 de nu geraamde benodigde financiering samen en doen we in hoofdstuk 7 een voorstel voor de vervolgstappen.

2. Participatietraject

De raad heeft de voorkeur uitgesproken de visie te ontwikkelen in co-creatie met inwoners van Veenendaal. Het participatietraject is dan ook vormgegeven op basis van het principe 'coproductie': politiek bestuur, burgers en belanghebbenden gaan gezamenlijk aan de slag met een toekomstvisie voor Het Stadspark, de surfvijver en omgeving. Politiek bestuur neemt de opvattingen zoveel mogelijk mee in de besluitvorming over de uiteindelijke toekomstvisie van het gebied, maar kan beargumenteerd afwijken van de inbreng van burgers en belanghebbenden.

Vier participatiefases

Het participatietraject is opgedeeld in een viertal fases. Een participatieproces, zeker één in deze mate van grootte, is zeer dynamisch. Van tevoren was er geen zicht op de betrokkenheid van de diverse publieksgroepen en/of hun input. Per fase is daarom bekeken welke participatievorm en welk middel het meest geschikt was en waar nodig is dit per fase bijgestuurd. Achteraf bleek de inbreng en betrokkenheid van inwoners en andere belangrijke belanghebbenden enorm. De vier fases:

1. Verzamelen: brede input ophalen bij alle publieksgroepen.
2. Schetsen: op basis van alle verzamelde input een eerste visie schetsen.
3. Uitwerken: samen met publieksgroepen de eerste visie in detail verder uitwerken.
4. Visiedocument en besluitvorming: we leggen de wensen en kaders, gebundeld in het visiedocument, ter besluitvorming voor aan de raad.

Het uitwerken naar een concreet en uitvoerbaar ontwerp is de volgende stap en valt buiten de scope van de visieontwikkeling.

Grote betrokkenheid

In het gehele participatietraject zijn honderden reacties ontvangen. We kunnen dan ook concluderen dat Het Stadspark, de Surfvijver en omgeving leven bij de inwoners van Veenendaal. Het is een plek waar veel Veenendalers graag komen of waar ze meer gebruik van willen maken als het park meer te bieden heeft. Ook is het een plek waar jongeren graag komen en verblijven. Dat zien we aan het tal van reacties over het skatepark en andere sportmogelijkheden. Bekijk *Bijlage 1: Participatieverslag Visie Stadspark* voor een uitgebreidere toelichting op het participatietraject, de verkregen input en getrokken conclusies.

3. Referentiemodel

Op basis van input vanuit het participatietraject is uiteindelijk een referentiemodel gemaakt, waarin de geïnventariseerde wensen van inwoners van Veenendaal en overige belangrijke belanghebbenden een plek hebben gekregen. In principe is dit referentieontwerp een 'getekende boodschappenlijst' en nog geen ontwerp. Wel zijn de genoemde wensen in dit referentie-model al geclusterd. De uitvoeringskosten van het referentiemodel zijn geraamd op 5 mln. euro. In de geactualiseerde kostenraming is al een correctie toegepast van de stijging van de marktprijzen (tot nu toe).

Er is een aantal overkoepelende uitgangspunten dat ten grondslag ligt aan deze schets.

1. Het moet een park worden voor alle Veenendalers.
2. Het moet een multifunctioneel park worden (wandelen, sporten, vissen, groen, natuur, enz.)
3. Het park moet een bijdrage leveren aan de biodiversiteit, de opvang van regenwater, het verminderen van hittestress e.d. Kortom, klimaatadaptief.
4. Het moet een veilig park zijn.
5. Het park moet een samenhangend geheel zijn. Dit wordt mede bepaald door de vormgeving, de beplantingen, de oevers, de gekozen verhardingen, verlichtingen e.d.

Bekijk *Bijlage 2: Referentiemodel met toelichting* voor een uitgebreide toelichting op het referentiemodel, zoals te zien op de volgende pagina. Bekijk daarnaast *Bijlage 3: Raming grootschalige reconstructie Stadspark Veenendaal* voor een actuele kostenraming.

Verdiepende onderzoeken

In de raadsvergadering van 16 september jl. is extra tijd gevraagd om een aantal onderwerpen verder uit te zoeken om de inrichtingsmogelijkheden van het Stadspark te completeren:

1. Wel of niet zwemmen in de Surfvijver (naast vissen).
2. De samenhang tussen de twee parkdelen, nu 'hard' doorsneden door de Groeneveldselaan.
3. Sociale veiligheid.
4. Wel of geen kleinschalige horeca in het Stadspark.
5. Uitbreiding van het Christelijk Lyceum Veenendaal (bouw sporthal bij SKF).
6. De bereikbaarheid en ontsluiting van het Stadspark, inclusief parkeren (fiets en auto).

De uitkomsten van deze onderzoeken en conclusies die we hieruit kunnen trekken, zijn opgenomen in de uitgangspunten voor de visie (hoofdstuk 4).

SCHETS 4 : MULTIFUNCTIONNEEL PARK

0-2-2021

het referentiemodel

4. Visie

Na het uitgebreide participatietraject en een aantal verdiepende onderzoeken, kunnen we schetsen welke richting het toekomstige Stadspark op kan gaan, zodat het een park voor iedereen wordt en waar Veenendalers sporten, spelen, wandelen, genieten en elkaar ontmoeten. Op basis van de opgehaalde informatie schetsen we in dit hoofdstuk een denkrichting, waar de raad het gesprek over aan kan gaan en uiteindelijk een definitieve beslissing over neemt. In feite vragen we aan de raad een uitspraak over de voorgelegde kaders en de daarbij horende financiering.

De hier beschreven visie sluit naadloos aan bij de doelen uit de Omgevingsvisie met als hoofddoelen gezond, duurzaam en veilig, waarbij multifunctioneel ruimtegebruik nadrukkelijk uitgangspunt is.

4.1 Groen

Het Stadspark is een belangrijk onderdeel van de hoofdgroenstructuur en de hoofdbomenstructuur van Veenendaal. Het ligt als stedelijk groen aan het begin van een aantal natuurgebieden (de Hel, de Blauwe hel en de Binnenveldse Hooilanden). De beplanting van het park en de aangrenzende sportparken wordt verbeterd, waardoor meer samenhang ontstaat. Bomen worden zoveel mogelijk gespaard en oevers gezoned, afhankelijk van het gebruik (natuurlijke vriendelijke oevers, oevers voor sport en recreatie, vissen). Groen in al zijn facetten blijft de basis van Het Stadspark. Groen als open ruimte en groen om gezellige hoekjes af te zomen en groen dat uitnodigt om te bewegen. Plaats voor ballonvaart, maar ook voor een picknick en evenementen.

Groen mag niet te veel zichtbeperkend zijn, want dan kan het negatieve effect op de veiligheid te groot worden. Donkere en “enge” plekken moeten verdwijnen, wat betekent dat opgaand groen op bepaalde plekken moet worden uitgedund en getransformeerd. Plaats voor initiatieven als een voedselbos en bloemrijke borders voor de insecten (zoals bijen) zijn in de nieuwe inrichting voorzien. Met groene zichtlijnen en natuurlijke stepping stones kan gezocht worden naar een goed ecologisch en recreatief volwassen ontwerp. Een landschapsdeskundige/-architect met kennis van deze aspecten is ook in de volgende (ontwerp)fase een must.

4.2 Water

In het totale gebied van Het Stadspark kunnen we onderscheid maken in globaal 3 soorten water:

1. Groot open water met niet te veel stroming, zoals de Surfvijver.
2. Het Valleikanaal als hoofdwatgang en ecologische verbinding en recreatief aantrekkelijk (kanoën, suppen, roeien).
3. Kleinere slootjes en vijverpartijen.

De Surfvijver krijgt speciale aandacht in deze visie. Op die plek willen we de waterkwaliteit verbeteren, zodat bij voorkeur de blauwalgproblematiek wordt opgelost. We zetten niet in om van de Surfvijver een regionale recreatieplas te maken. De impact die dat heeft op de bereikbaarheid van Het Stadspark en de parkeeropgave is daarvoor te groot. Dit wordt uitgebreider toegelicht in paragraaf 5.2 *Verbetering waterkwaliteit Surfvijver*.

Een eerste verbeterstap in de waterkwaliteit is de verondieping die momenteel in een afrondende fase zit. Om vervolgens stappen te kunnen zetten in de verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit is uitgebreid onderzoek noodzakelijk. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Bekijk *Bijlage 4: Plan van Aanpak Surfvijver Veenendaal* om een beeld te krijgen van de benodigde onderzoekstappen.

Water is niet alleen belangrijk uit oogpunt van chemische/biologische kwaliteit. Water en waterlopen vervullen in het uiteindelijke ontwerp ook een belangrijke rol in de inrichting en beleving van het park. Water biedt de kans om ook in recreatief opzicht gebruikt te worden. Denk aan de verbinding met de Grift voor bijvoorbeeld kanovaren. Hiervoor zal in overleg met het waterschap gekeken moeten worden naar de verschillen in waterpeil. Zeker het ecologisch aspect van water moeten we niet vergeten. Denk bijvoorbeeld aan natuurvriendelijke oevers en de dynamiek die we kunnen bereiken tussen natte gebieden en minder natte gebieden.

4.3 Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS)

Het Stadspark omvat een groot gebied inclusief een aantal sportvelden, waar sportief bewegen en recreëren een belangrijk onderwerp is. Ook in de rest van het park varieert het gebruik van wandelen, tot joggen, calisthenics, skaten, picknicken etc. Binnen de Omgevingsvisie is het bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS)-principe een belangrijk doel. Het Stadspark is de belangrijkste bovenwijkse BOSS-plek van Veenendaal. In de visie ligt de nadruk dan ook op een nóg multifunctioneler gebruik van het park. Belangrijk is vooral om, bij het maken van een ontwerp, te kijken naar het algemeen belang van Veenendaal en niet enkel naar individuele wensen die tijdens en na het participatietraject zijn genoemd. Het Stadspark moet een plek worden om te recreëren en te bewegen voor iedereen. Multigenerationeel en inclusiviteit zijn hierbij ook belangrijke uitgangspunten. Kortom, sport en spel wordt een nog belangrijker thema van Het Stadspark. Aandachtspunt is het multi-inzetbaar maken van verschillende elementen. Zo kan de inrichting van het park en de daarbij behorende inrichtingselementen bijvoorbeeld eveneens een *freerun*-parcours vormen.

Het skatepark

Er is inmiddels een begin gemaakt met de bouw van het skatepark, als bovenwijkse voorziening. Dit skatepark passen we straks in, in de overige sport gerelateerde functies die het park gaat krijgen.

Onderlinge verbinding

Als het verbinden van het westelijk en oostelijk deel aan weerszijden van de Groeneveldse-laan succesvol is, zie ook paragraaf 4.6, dan wordt het ook gemakkelijker om sportpark-functies te integreren in Het Stadspark. Hoewel een en ander natuurlijk ook een wisselwerking is: als we sportparkfuncties naar Het Stadspark brengen zorgt dat ook voor verbinding.

4.4 Horeca

Uit de participatie blijkt dat in het Stadspark grote behoefte is aan toiletgelegenheid en de mogelijkheid om een consumptie te gebruiken. In eerste instantie is dit vertaald naar het

aanbieden van kleinschalige horeca, passend in de parkomgeving. Na een marktconsultatie is echter gebleken dat kleinschalige horeca (variërend van 30 tot 80m²) financieel niet levensvatbaar is. Kleinschalige horeca zou voortdurende subsidiering vragen vanuit de gemeente, terwijl bovendien de gevraagde diensten niet het gehele seizoen geleverd kunnen worden. Een optie is het toevoegen van zelfstandige horeca met een omvang van maximaal 150 – 175 m² exclusief terras -. Advies is om de mogelijkheid voor zelfstandige horeca verder uit te werken en te onderzoeken. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn geen extra parkeerplaatsen bij de horecalocatie worden toegevoegd, dat het pand een hoogwaardige uitstraling heeft en een meerwaarde vormt voor het gebruik van het park. De inrichting en daarbij horende activiteiten die vanuit deze horeca kunnen worden georganiseerd richten zich op het Stadspark. De rode draad voor al deze activiteiten is groen, sport en spel.

Positieve bijvangst van zelfstandige horeca in het gebied is grotere sociale controle en daarmee een betere veiligheid.

4.5 Evenementen, groot en klein

Grote evenementen worden in de toekomst zoveel mogelijk op het evenemententerrein georganiseerd, inclusief Fuze. Dat heeft als positieve bijwerking dat het grote grasveld binnen de locatie van Het Stadspark gebruikt en ingericht kan worden voor andere, vaak kleinschaliger, doelen.

Vanuit de beoogde horeca in het Stadspark kunnen kleinschalige evenementen worden georganiseerd, die zich richten op groen, sport en spel. Met deze invulling is er geen concurrentie met de evenementen die in het stadscentrum worden georganiseerd.

Evenemententerrein

Het evenemententerrein moet aantrekkelijker en multifunctioneler. De ijsbaan en het evenemententerrein moeten meer bij het park worden betrokken. Tegelijkertijd moet het evenemententerrein tijdens grotere evenementen, zoals Fuze, kunnen worden afgesloten.

Eveneens van groot belang is de bereikbaarheid van het evenemententerrein voor publiek en vooral de hulpdiensten. Daar dient bij de herinrichting van de Groeneveldselaan goed rekening mee gehouden te worden. Hulpvoertuigen moeten snel ter plaatse kunnen komen (dus een duidelijke/goede aanrijroute) en bij een calamiteit moet het publiek goed en snel de evenementenlocatie kunnen verlaten.

4.6 Samenhang in Het Stadspark

De Groeneveldselaan krijgt een inrichting die passend is voor de functie als primaire fietsroute en die daarnaast zorgt voor meer verbinding tussen deelgebieden; het zorgt voor toegankelijkheid, knusheid en grotere veiligheid. De huidige 'harde grens' moet verdwijnen. De twee kanten van de Groeneveldselaan in Het Stadspark moeten echt op elkaar gaan aansluiten.

In het ontwerp moet op diverse manieren worden uitgewerkt hoe we de deelgebieden van Het Stadspark verbinden. De inrichting van de Groeneveldselaan speelt daarin een centrale rol.

Fietsparkeren

Omdat de fiets het belangrijkste vervoermiddel is in Veenendaal en om het belang van gezond bewegen en duurzame mobiliteit te onderstrepen, komen er in Het Stadspark voldoende fietsparkeerplaatsen. Dat geldt ook voor de bestaande sportparken, waar nu een groot tekort is geconstateerd.

4.7 Veiligheid en toegankelijkheid

Veiligheid en toegankelijkheid waren in het participatietraject zeer nadrukkelijke aandachtspunten die door alle partijen werden genoemd. Er werd gesproken in termen van handhaving, inrichting, cameratoezicht, verlichting en meer sociale controle. Kortom, zonder een verbetering van veiligheid en toegankelijkheid heeft het nieuwe Stadspark geen kans van slagen. Om die reden adviseren wij af te wijken van de beleidsuitgangspunten met betrekking tot openbare verlichting in parken en groene natuurgebieden.

Hoewel cameratoezicht geen eerste gedachte hoeft te zijn, dient hier wel serieus over te worden nagedacht. Voorkeur heeft het verbeteren van de inrichting en het vergroten van de toegankelijkheid van het park, waardoor de sociale controle toeneemt en daarmee de veiligheid. Het ontwerp moet vorm krijgen in samenwerking met handhavers, verkeerskundigen en een landschapsarchitect.

4.8 Kaders voor de verdere ontwikkeling Stadspark

De bovengenoemde elementen geven goed weer waar wensen en mogelijkheden liggen. Dit betekent wel dat belangen afgewogen dienen te worden en er concrete beslissingen genomen moeten worden, om het Stadspark, de Surfvijver en omgeving in de toekomst te ontwikkelen naar een park voor iedereen. -

1. Het referentiemodel vormt het basisprogramma van eisen voor het uiteindelijke ontwerp.
2. De waterkwaliteit van de Surfvijver wordt verbeterd om sport en spel mogelijk te maken.
3. Er komt (zelfstandige) horeca die een toegevoegde waarde heeft voor het gebruik van het park.
4. Grotere evenementen vinden op het evenemententerrein plaats.
5. De Groeneveldselaan krijgt een inrichting die passend is bij de functie van primaire fietsverbinding en draagt bij aan meer samenhang tussen park en sportvelden.
6. We maken het park veiliger door meer doorkijk, slimme verlichting en mogelijk camera's.

5. Nadere toelichting uitgangspunten

De visie van hoofdstuk 4, samengevat in de kaders voor de verdere ontwikkeling Stadspark van 4.8, vormen de uitgangspunten voor de volgende fase: het maken van een concreet en uitvoerbaar ontwerp. In dit hoofdstuk onderbouwen we deze kaders.

5.1 Referentiemodel als basis

Het referentiemodel is een resultante van het participatietraject en vormt dan ook een goede basis voor het toekomstige ontwerp. Groen, sport en spel zijn de terugkerende thema's. Op basis hiervan kan Het Stadspark ingericht worden voor diverse doelgroepen. De uitvoeringskosten van deze geïnventariseerde wensen is begroot op ongeveer 5 mln. euro (zie *Bijlage 3 Raming grootschalige reconstructie Stadspark Veenendaal*). Dit is inclusief de kosten voor de herinrichting Groeneveldselaan en de aanleg van extra fietsparkeerplekken. Zelfstandige horeca vereist een investering in het vastgoed door de ondernemer zelf.

5.2 Verbetering waterkwaliteit Surfvijver

We willen de waterkwaliteit van de Surfvijver verbeteren, met name om de blauwalg-problematiek op te lossen en spel en sport mogelijk te maken. Zoals in paragraaf 4.2 te lezen, is het verondiepen van de Surfvijver een eerste verbetering. Het proces van verondiepen is in of na 2023 afgerond, als uiteindelijk ook het ecologisch systeem tot rust is gekomen. Daarna kan pas het onderzoek naar het verbeteren van de waterkwaliteit starten. Een uitgebreidere beschrijving van de routekaart is als bijlage toegevoegd (*Bijlage 4; Plan van aanpak Surfvijver Veenendaal*).

Zwemwaterkwaliteit

Om verantwoord zwemwater te kunnen bereiken, gaat het mogelijk niet om de waterkwaliteit van een geïsoleerde vijver, maar kan een ecologisch systeem van watergangen noodzakelijk zijn. Er wordt dus ook gekeken naar een mogelijke verbinding met bijvoorbeeld het Valleikanaal. Of het echter haalbaar is de waterkwaliteit te verbeteren tot zwemwater, geschikt voor mensen en/of honden, is nu nog niet zeker. Die duidelijkheid wordt pas op z'n vroegst verkregen in 2026. Met een start in 2023, heeft het onderzoek naar het verbeteren van de waterkwaliteit vooral tijd nodig. De inschatting is dat de vereiste onderzoeken een doorlooptijd hebben van zo'n 3,5 jaar. Totaal benodigde onderzoekskosten bedragen, rekening houdend met een post onvoorzien van 10%, ca. 100.000 euro (exclusief BTW).

Resultaat van het onderzoek zijn mogelijke oplossingsrichtingen om de waterkwaliteit te verbeteren. De oplossingen waaraan gedacht kan worden zijn divers, zoals het aanpassen van de beplanting om aanvoer van organisch materiaal te verminderen tot het verbeteren van de doorstroming door een open verbinding met het Valleikanaal aan te leggen. De kosten van de mogelijke oplossingen en de ruimtelijke effecten op Het Stadspark zijn nu nog onbekend.

Effecten natuurlijk zwemwater

De mogelijkheden voor natuurlijk zwemwater in de regio zijn beperkt, waardoor dit bezoekers uit de regio aantrekt. De gevolgen hiervan op een rij:

- Grote bezoekersaantallen: op basis van een vergelijking met open zwemwater elders is in 2021 door adviesbureau Aqualis een inschatting gemaakt van bezoekersaantallen, welke neerkomt op de maximale aanwezigheid van 2.250 bezoekers tegelijkertijd.
- Parkeerdruk: uitgaande van een gemiddelde verblijfsduur van 5,5 uur per bezoeker, bedraagt de parkeerbehoefte ongeveer 280 autoparkeerplaatsen en 500 fietsparkeerplaatsen. Dit betekent dat er 180 autoparkeerplaatsen extra nodig zijn. Dubbelgebruik met de huidige parkeerplaatsen en de uitbreiding van de parkeerplaatsen bij de sporthal van het Christelijk Lyceum Veenendaal is namelijk maar beperkt mogelijk blijkt uit onderzoek.
- Enorme ruimteclaim: het aanleggen van extra parkeerplaatsen vergt een ruimteclaim van ongeveer 4.000 tot 5.000 m², idealiter zo dicht mogelijk bij de kruising Groeneveldselaan-Wageningselaan-Industrielaan ter hoogte van het groene parkdeel bij de sporthal van het CLV en SKF, om het park niet te zwaar te belasten met dit extra autoverkeer.
Een alternatief is parkeerregulering, maar gezien de gelijktijdige piekbezettingen van de verschillende activiteiten zijn ook dan extra parkeerplaatsen noodzakelijk, omdat bezoekers anders in omliggende gebieden gaan parkeren, waardoor de parkeerdruk in de directe omgeving van Het Stadspark toeneemt.
- Knelpunt ontsluiting: het kruispunt waarop de Groeneveldselaan, de Industrielaan en de Wageningselaan samenkomen staat nu al onder druk. Op dit moment vergt vooral de Oost-West verkeersafhandeling veel capaciteit. Met de realisatie van Greenfields komt ook de zuidelijke tak van deze kruising onder druk te staan. Met het aanbieden van zwemwater komt ook de noordelijke aansluiting van dit kruispunt onder druk. Naar verwachting is aanpassing van dit kruispunt aan de noordzijde noodzakelijk om de bezoekers van de zwemvijver in het Stadspark te kunnen opvangen. Zie *Bijlage 5 Memo parkeerbehoefte en verkeersafwikkeling Stadspark/Surfvijver* voor de volledige studie.

Geen regionale recreatieplas

Gezien de effecten van natuurlijk zwemwater in Het Stadspark en de daarbij behorende regionaal verkeersaantrekkende werking, adviseren wij om niet in te zetten op een regionale zwemwaterfunctie. De verkeersontsluiting en de parkeerbehoefte zijn een te grote aanslag op de omgeving en gaan ten koste van een groene invulling van Het Stadspark.

Wél adviseren wij de waterkwaliteit te verbeteren, zodat sport en spel mogelijk zijn. Zo kunnen we inzetten om de triatlon voor Het Stadspark te behouden. De verwachting is dat dan ook honden kunnen zwemmen in de Surfvijver.

De kosten voor het daarvoor noodzakelijke onderzoek zijn geraamd op ca 100.000 euro en worden verspreid over een aantal jaren uitgevoerd. Deze kosten zitten niet in de kostenraming van de herinrichting van Het Stadspark.

5.3 Zelfstandige horeca in het Stadspark

Om de mogelijkheden en de financiële haalbaarheid van horeca, in combinatie met sanitaire voorzieningen, in Het Stadspark in beeld te brengen is een marktconsultatie uitgevoerd. Zie

Bijlage 7: Gespreksnotitie marktconsultatie; horeca in Het Stadspark voor de verschillende mogelijkheden van horeca en mogelijk locaties in Het Stadspark.

Kleinschalige horeca niet levensvatbaar

Met een 10-tal ondernemers uit Veenendaal is een gesprek over de mogelijkheden gevoerd. Zie *Bijlage 7: Gespreksnotitie marktconsultatie horeca in Het Stadspark*. Uit deze marktconsultatie blijkt dat kleinschalige horeca, gedefinieerd tussen de 30 tot 80m², financieel niet levensvatbaar kan zijn. Kleinschalige horeca, in de vorm van tijdelijke foodtrucks of een kleine kiosk, waarbij sanitaire voorzieningen niet kunnen worden geïntegreerd, vergt een jaarlijkse bijdrage van de gemeente. Hoeveel deze bijdrage is, dient verder uitgezocht te worden. Om zelfstandige horeca, die jaarrond aanwezig is inclusief sanitaire voorzieningen, mogelijk te maken, is circa 150 tot 175 m² ruimte nodig. Tijdens de gesprekken van de marktconsultatie werd de noordzijde van het park, in het zicht vanuit de Prins Clauslaan, als meest kansrijk genoemd (gebaseerd op het referentiemodel).

Positieve impact

Tijdens de marktconsultatie bleek dat de oorspronkelijke insteek om een wisselwerking van de horeca met Het Stadspark te organiseren ongewijzigd blijft. Ondernemers zien kansen en mogelijkheden om op de thema's groen, sport en spel activiteiten te organiseren. Om te komen tot een transformatie naar een levendig Stadspark denken wij dan ook dat een zelfstandige horeca een positieve impact heeft.

Nieuwe kansen bij sporthal CLV

Al in een vroeg stadium is afstemming gezocht met de planvorming van de nieuwe sporthal van het Christelijk Lyceum Veenendaal. Een wisselwerking tussen de horeca van de sporthal en Het Stadspark werd al vroeg als een kans gezien. Aanvankelijk bleek het gekozen ontwerp van de sporthal hier geen invulling aan te kunnen geven, en is horeca nu ook geen onderdeel van het programma. Op de valreep van de afronding van deze notitie bleken nieuwe ontwikkelingen in de planvorming van de sporthal toch weer nieuwe kansen te bieden. Het ontwerp van de sporthal wordt alsnog aangepast en horeca kan daarmee mogelijk nog in het programma worden geïntegreerd.

Voor een definitieve keuze in horeca voor Het Stadspark zal deze nieuwe optie nog verder moeten worden verkend. Toevoeging van horeca ofwel in de sporthal ofwel in Het Stadspark zelf vereist een bestemmingsplanwijziging.

5.4 Evenementen groot en klein

Tijdens de raadsvergadering van 16 september bleek dat er verwarring was over de locatie van grootschalige evenementen. Het evenemententerrein is gerealiseerd en ingericht voor grote evenementen. Het feit dat festival Fuze altijd in Het Stadspark zelf heeft plaats gevonden, betreft een historisch gegroeide situatie van voor de realisering van het evenemententerrein. Er zijn echter geen toezeggingen voor toekomstig gebruik van Het Stadspark gedaan. De eerste gesprekken met Fuze (en o.a. VRU) zijn al gevoerd om verplaatsing van Fuze naar het evenemententerrein te bezien. Voor Fuze ziet deze mogelijkheid er kansrijk uit. Ook voor het Bouwdorp zal worden verkend of de toekomstige activiteiten op het evenemententerrein kunnen worden voortgezet. Van belang is daarbij dat het evenemententerrein voor alle activiteiten een veilige locatie moet zijn.

Uiteraard wordt rekening gehouden met het gebruik door de ijsbaan tussen november en april, maar dubbelgebruik door een multi-inzetbaar evenemententerrein wordt door veel partijen onderschreven. Dit vereist wel dat de directe omgeving van het huidige terrein aantrekkelijker wordt gemaakt en tegelijkertijd de bruikbaarheid van het evenemententerrein voor grote evenementen niet in het geding komt of zelfs uitgebreid moet worden. In het referentiemodel is daar al in voorzien.

Nieuw evenementenbeleid

Vanuit de raad ligt er de opdracht om in 2022 een nieuw evenementenbeleid te schrijven, inclusief een nieuwe geluidsparagraaf etc. Een 'proef' met Fuze op het evenemententerrein in 2022 geeft gehoor aan de wens vanuit de raad om Fuze voor Veenendaal te behouden en zou daar een onderdeel van kunnen zijn.

Vanuit Het Stadspark zal het evenementenprofiel gericht zijn op groen, sport en spel. Daarmee is de wisselwerking met de directe parkomgeving het grootst. Evenementen die gericht zijn op cultuur, zoals openluchtfilmavonden, blijven voorbehouden aan het stadscentrum en zullen in de toekomst naar verwachting vooral plaatsvinden op de nieuwe evenementen-locatie bij de Duivenweide.

Bij het opstellen van nieuw evenementenbeleid in 2022 kunnen de uitkomsten van deze Visie Stadspark en de nog vast te stellen Visie Duivenweide met betrekking tot evenementen worden meegenomen en/of nader worden uitgewerkt.

5.5 Groeneveldselaan als fietsstraat

Het huidige Stadspark wordt in twee delen gesplitst door de Groeneveldselaan. Dit is de ontsluiting naar de sportparken, het Pannenkoekenhuis en een aantal woningen. Ook is deze weg onderdeel van het primaire fietsnetwerk en wordt veelvuldig gebruikt door fietsers. Er is geen hoge verkeersintensiteit, want het is in feite een doodlopende straat die vooral druk is op de dagen dat er gesport wordt. Er is een maximale snelheid van 30 km/uur toegestaan. De verkeersweg is in haar huidige vorm, voor een optimaal gebruik van Het Stadspark, een onwenselijke barrière. De huidige inrichting is over-gedimensioneerd (d.w.z. ingericht voor zwaarder gebruik dan de eigenlijke functie die de Groeneveldselaan nu heeft) en neemt daardoor extra veel ruimte in. Daarnaast vormt de begeleidende heg die het twee-richtingen fietspad van de weg scheidt, een moeilijk doorsteekbare barrière. Een alternatief kan zijn om dit deel van de Groeneveldselaan aan te passen naar een fietsstraat. Naar de mogelijkheden voor het toepassen van een fietsstraat is een verkenning uitgevoerd. (*Bijlage 6; Verkenning herinrichting Groeneveldselaan als fietsstraat*). De conclusie van deze verkenning is dat een fietsstraat een prima verkeerskundige oplossing kan zijn om meer ruimtelijke samenhang in het Stadspark te creëren.

Voor de verdere uitwerking in een ontwerp zijn in deze bijlage ook de inrichtingsprincipes van de fietsstraat meegegeven. De huidige verlichting wordt daarbij aangepast naar het verlichtingsniveau dat past bij een fietsstraat, waarbij bewegingssensoren worden toegepast ten behoeve van de duurzaamheid.

De kosten van het aanpassen van de Groeneveldselaan naar een fietsstraat zijn geraamd op ca 500.000 euro.

De huidige barrière beslechten via een fietsstraat is een verkeerskundige oplossing. Uiteindelijk zal de samenhang meer moeten zijn dan alleen een verkeerskundige oplossing, en zal ook ruimtelijk goed moeten passen. Hier ligt een ontwerpopgave.

5.6 Sociale veiligheid

Randvoorwaarde voor de gemeente is dat Het Stadspark te allen tijde een veilige plek moet zijn. Voor een belangrijk deel is veiligheid van Het Stadspark een resultante van een goed ontwerp (gezien en gezien worden), maar hier zit ook een tegenstrijdigheid. De grote grasvlakte die Het Stadspark nu heeft, is overzichtelijk en daardoor vanuit deze optiek veilig. Maar de kale inrichting wordt niet als een prettige parkinrichting ervaren. Kortom, de geborgenheid die de bezoekers in een Stadspark terug willen zien, leidt per definitie ook tot 'verborgen en geborgen hoekjes'. Hier ligt een ontwerpopgave.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het goed integreren van parkeren. Het huidige parkeerterrein voor Het Stadspark wordt door zijn geïsoleerde ligging als onveilig ervaren.

Ander belangrijk aspect is het beheer (snoeien, schoon, heel en veilig). Een goed onderhouden park stimuleert goed gedrag. Een slecht onderhouden park leidt eerder tot een ongewenste hangplek.

Openbare verlichting

Vanuit de richtlijnen van IVOR is openbare verlichting in een park vanuit het oogpunt van bescherming van flora en fauna niet wenselijk. Vanwege privacy is Veenendaal daarnaast terughoudend met cameratoezicht. Om de sociale veiligheid tegenmoet te komen adviseren wij als volgt:

- Belangrijke fiets- en looproutes door Het Stadspark blijven of worden verlicht. Als er horeca in Het Stadspark komt, wordt ook de route naar deze horeca verlicht, waarbij we gebruik maken van slimme verlichting; ledverlichting met bewegingssensor. Behalve energiebesparing beschermt deze toepassing ook de flora en fauna.
- De skatebaan is een bovenwijkse voorziening, waarvan jongeren ook in de avond gebruik willen maken. Plaats hier verlichting die om bijvoorbeeld 22.00 uur uitgaat in verband met energiebesparing en ter bescherming van flora en fauna.
- De verlichting op het evenemententerrein blijft gehandhaafd.
- We hergebruiken zoveel mogelijk de bestaande masten en maken bij voorkeur gebruik van een armatuur die de mogelijkheid biedt tot het toepassen van sensoren en camera's, zodat wanneer cameratoezicht of geluidsmetingen wenselijk zijn, dit eenvoudig is toe te passen.

Zie voor het volledige advies *Bijlage 9; Memo advies openbare verlichting t.b.v. Stadspark*. In de kostenraming (bijlage 3) is nu een bedrag van 175.000 euro voor openbare verlichting opgenomen. Omdat het zonder ontwerp nog niet mogelijk is een goede kostenraming op te stellen, is dit vooralsnog een eerste inschatting.

Cameratoezicht

De gemeente beschikt (sinds december 2021) over een aantal mobiele camera's in het kader van openbare orde en veiligheid (artikel 151c Gemeentewet). Deze mobiele camera's

kunnen (indien nodig) ingezet worden in Het Stadspark, bijvoorbeeld bij demonstraties en evenementen.

Om Het Stadspark in de toekomst geschikt te maken voor de inzet van (tijdelijk) camera-toezicht, dient er bij het ontwerp van Het Stadspark rekening gehouden te worden met een aantal aspecten. Denk hierbij o.a. aan:

- De zichtlijnen voor de locaties van cameratoezicht.
- Aanwezigheid van stroomvoorziening op de gewenste locaties voor cameratoezicht; (bijv. aanleg kabelgoten).
- Aanschaf en plaatsing van straalzenders of beveiligde datakabel voor de liveverbinding met de politiemeldkamer t.b.v. live uitkijken.

6. Kostenraming

Voor de uitvoering van het referentiemodel is in totaal 5 mln. euro geraamd. Deze raming is geactualiseerd op de laatste bevindingen. De oorspronkelijke raming van het referentiemodel van mei 2021 is daarnaast gecorrigeerd met een 15 procent prijsstijging naar aanleiding van marktontwikkelingen. Voor het uitvoeren van het plan van aanpak verbeteren waterkwaliteit is 100.000 euro geraamd, inclusief 10% onvoorzien.

Totale kostenraming voor uitvoering ontwerp en herinrichting Stadspark en onderzoek waterkwaliteit Surfvijver bedraagt 5.100.000 euro (excl. Btw, prijspeil 01-01-2022).

Dekking

Op dit moment is er geen budget beschikbaar voor de uitvoering van Het Stadspark. Aan de raad wordt voorgesteld om de middelen hiervoor beschikbaar te maken bij de programmabegroting 2023, meerjarenraming 2024-2026.

Als er financiële ruimte voor is vrijgemaakt, kan een kredietaanvraag worden ingediend.

7. Vervolgstappen

Participatietraject

In de vervolgfase, het ontwerptraject, is participatie eveneens een belangrijk onderdeel. Zo kan de klankbordgroep wederom als sparringpartner dienen en kan er op specifieke onderdelen door inwoners of andere belanghebbenden verder meegedacht worden. Denk aan een participatietraject rondom de invulling van een speelplek voor kinderen of de ontwikkeling van een bootcamp-parcours.

Tijdens de inventarisatie voor de visie bleek tevens dat er veel partijen mee willen werken en soms zelfs mee willen betalen aan de toevoeging van bepaalde voorzieningen in het park. Ook dit speelt een belangrijke rol bij de tot stand komen van het uiteindelijke ontwerp. Denk bijvoorbeeld aan een uitvoeringsgroep, waarin deze investeerders/participanten in co-creatie met gemeentelijke experts, de landschapsarchitect en aannemer een definitief ontwerp maken en betrokken zijn bij de uitvoering.

Verdere verkenning horeca

De nieuwe ontwikkelingen van de sporthal CLV zijn nog onvoldoende in kaart gebracht om te komen tot een goede afweging op welke wijze horeca de meeste meerwaarde voor het gebruik van Het Stadspark kan opleveren, zonder Het Stadspark onevenredig te belasten. Mocht een zelfstandige horeca alsnog de voorkeur hebben, dan kan de uitvraag van de zelfstandige horeca worden uitgewerkt (vereist profiel en inpassing horeca). Het advies hierover kan aan de raad worden voorgelegd bij de uiteindelijke kredietaanvraag van de verdere uitvoering van Het Stadspark. Deze ambtelijke verkenning kan 1ste kwartaal 2022 worden uitgevoerd.

Vorbereiden ontwerp uitvraag landschapsarchitect

Voor het ontwerp van de herinrichting van Het Stadspark kan de aanbesteding van de ontwerpfase ambtelijk in de eerste helft van 2022 al worden voorbereid. Er moet een keuze gemaakt worden in de aanbestedingsprocedure. Daarbij kunnen de vereisten aan het ontwerpbureau worden opgesteld. De aanbesteding zelf kan pas plaatsvinden nadat de financiële middelen zijn toegekend. De inschatting is dat dit in het 4de kwartaal 2022 kan plaatsvinden. Het daadwerkelijke ontwerp kan pas starten als de financiële middelen zijn toegekend.

Samenvattende planning:

	2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Vaststellen kaders Stadspark (17/2)	x											
Verkenning Horeca Stadspark	x	x										
Vorbereiding ontwerp uitvraag		x	x									
Dekking Stadspark				x								
Start ontwerp/ontwerp ¹					x	x	x	x				
Start uitvoering									x	x	x	x

¹ Starten met de ontwerpfase is alleen mogelijk als hiervoor financiering beschikbaar is.

Bijlagen

1. Participatieverslag Visie Stadspark
2. Referentiemodel met toelichting
3. Raming grootschalige reconstructie Stadspark Veenendaal
4. Plan van aanpak Surfvijver Veenendaal
5. Memo parkeerbehoefte en verkeersafwikkeling Stadspark/Surfvijver
6. Memo Verkenning herinrichting Groeneveldselaan als fietsstraat
7. Gespreksnotitie marktconsultatie horeca in Het Stadspark
8. Verslag marktconsultatie horeca in Het Stadspark
9. Memo advies openbare verlichting t.b.v. Stadspark

Colofon

Projectgroepleden Visie Stadspark

Eric Schrauwen
Kirsten Meij
Nicole Walma
Anita Holstra
Brigit Huijsmans
Gerwin Veltman
Paul van Sorge
André Meijerink/Tom van der Voorn
Frank Hafkamp (sportservice)
Sietse Hager (stadslab)
Anita Dirix